

Respons

Nord-Kaukasus: Ulovlig beslagleggelse av pass

Problemstilling/spørsmål:

- Er det slik at politiet i Nord-Kaukasus beslaglegger innenrikspass ved arrestasjon og ikke gir det ut ved løslatelse?
- Er det vanlig at innenrikspasset til familiemedlemmer av opprørere ulovlig beslaglegges?

Ulovlig beslagleggelse av pass og spørsmål om utlevering ved løslatelse

Beslaglegging av innenrikspass er ifølge russisk lov forbudt, unntatt i tilfeller som fremgår av Den russiske føderasjons lovgivning jf Forskift om pass av borgere av Den russiske føderasjon, No 828 av 08. juli 1997 (Norges ambassade i Moskva, e-post mai 2010; UFMS 1997).

Unntakene for å beslaglegge innenrikspass er ifølge loven når en person blir arrestert, tatt i varetekt eller en person er domfelt og skal til soning. Innenrikspasset beslaglegges kun midlertidig og skal utleveres når vedkommende blir løslatt/har sonet straffen sin (Norges ambassade i Moskva, e-post mai 2010).

Landinfo er gjennom tidligere innberetninger fra menneskerettighetsorganisasjoner i Nord-Kaukasus kjent med at i praksis hender det at innenrikspasset ikke leveres tilbake ved løslatelse (Landinfo 2006).

Ifølge en representant for en internasjonal NGO i Moskva er det vanskelig å si noe konkret om hva som skjer med passet når en person arresteres. Organisasjonen kjenner til tilfeller hvor en persons pass blir beslaglagt for godt og hvor personen må søke om nytt innenrikspass. Organisasjonen kjenner imidlertid også til tilfeller der passene har blitt levert ut igjen når personene løslates, slik loven sier (Internasjonal NGO i Moskva, e-post mars 2010).

En representant for Memorial opplyser også at hvorvidt innenrikspasset beslaglegges for godt avhenger av den enkelte situasjon. Representanten opplyser om tilfeller der politiet har ødelagt innenrikspasset til den arresterte ved å rive det i stykker. Videre opplyser representanten at hvis arrestasjonen har vært ulovlig kan det være vanskelig å få passet tilbake etter beslagleggelse. Hvis dokumentet gis tilbake etter en ulovlig arrestasjon, vil det avsløre hvem som står bak arrestasjonen og dette fører til at passet ikke alltid leveres tilbake. Hvis det

er en lovlig arrestasjon, vil sjansene for å få tilbake dokumentet ved løslatelse være større (Memorial intervju mars 2010).

I saker som ikke har med opprørere/antatte opprørere å gjøre får den arresterte passet tilbake ved løslatelse (Memorial, intervju mars 2010).

Kavkaz Uzel rapporterte i mai måned at sjåføren til lederen av den ingusjetiske menneskerettighetsorganisasjonen Mashr ikke fikk utlevert passet sitt etter at han ble løslatt etter en bortføring (Kavkaz Uzel 2010).

Ulovlig beslagleggelse av pass til opprøreres familiemedlemmer

Amnesty International i Moskva opplyser til en diplomatisk kilde at de ikke kjenner til at familiemedlemmer til opprørere blir utsatt for at innenrikspasset blir ulovlig beslaglagt. Organisasjonen kjenner heller ikke til at familiemedlemmer ikke får utlevert innenrikspasset ved løslatelse etter en arrestasjon eller at pass har blitt beslaglagt ved innkalling til avhør/uten arrestasjon. Heller ikke Memorial er kjent med at ulovlig beslaglegging av innenrikspass tilhørende opprørernes familiemedlemmer skulle forekomme i stort omfang (Diplomatisk kilde, innberetning mai 2010). En russisk journalist er ikke kjent med at opprøreres familiemedlemmer får sine pass ulovlig beslaglagt, men opplyser at dette trolig forekommer (Diplomatisk kilde, innberetning mai 2010).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige referanser

- Kavkaz Uzel (2010, 26. mai). V Ingusjetii Khamzata Tsetsjoeva osvobodili pod podpisku o nebyezde [Khamzat Tsechoev løslatt med meldeplikt i Ingusjetia]. *Kavkazky Uzel*. Tilgjengelig fra <http://ingushetia.kavkaz-uzel.ru/articles/169335> [lastet ned 21. juni 2010]
- Landinfo (2006, 13. november). *Konfiskering av innenrikspass i forbindelse med arrestasjoner og fengslinger*. Oslo: Landinfo.

Notatet er unntatt offentlighet og kun internt tilgjengelig i Landdatabasen under Tsjetsjenia/Landinfos publikasjoner/Respons.

- UFMS, dvs. Upravlenie Federal'noj Migratsionnoj Sluzjby [Føderale migrasjonsmyndigheter] (1997, 8. juli). *Polozhenie o pasporte grazhdanina Rossijskoj Federatsij ot 8 julja 1997 goda* [Forskrift om pass for borgere av Russlands føderasjon, 8. juli 1997]. Moskva: UFMS. Tilgjengelig fra <http://fms45.ru/2007/10/09/polozhenie-o-pasporte-grazhdanina.html> [lastet ned 21. juni 2010]

Muntlige referanser

- Amnesty International. Innberetning via diplomatisk kilde mai 2010.
- Internasjonal NGO i Moskva. E-post 22. mars 2010.
- Memorial i Moskva. Innberetning via diplomatisk kilde mai 2010.
- Memorial, ved lokal representant. Intervju i Oslo 16. mars 2010.
- Norges ambassade i Moskva. E-post 31. mai 2010.
- Russisk journalist. Innberetning via diplomatisk kilde mai 2010.

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.